

Przepisy ogólne

§1

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia autocasco zwane dalej owu, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych pomiędzy osobami fizycznymi, prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, prowadzącymi działalność gospodarczą, zwanymi dalej Ubezpieczającymi a InterRisk Towarzystwem Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group, zwanym dalej Ubezpieczycielem.
2. Umowę ubezpieczenia można zawrzeć także na cudzy rachunek, z tym, że ubezpieczony imiennie wskazany jest w umowie (polisie). Zarzuty mające wpływ na odpowiedzialność Ubezpieczyciela może on podnieść także przeciwko Ubezpieczonemu.
3. Do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone, za zgodą stron, postanowienia dodatkowe lub odmienne, z tym że różnice między niniejszymi owu, a treścią umowy Ubezpieczyciel przedstawi Ubezpieczającemu na piśmie przed zawarciem umowy.
4. Wszystkie postanowienia dodatkowe lub odmienne od ustalonych w niniejszych owu muszą być, pod rygorem ich nieważności, sporządzone na piśmie w formie aneksu lub załącznika do umowy ubezpieczenia.
5. Wszystkie zmiany umowy ubezpieczenia muszą być, pod rygorem ich nieważności, sporządzone na piśmie w formie aneksu do umowy ubezpieczenia.
6. Do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie obowiązujące przepisy prawa polskiego, a w szczególności przepisy Kodeksu Cywilnego (Dz.U. z 1964r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) i Ustawy o działalności ubezpieczeniowej (tekst jednolity Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 66 z późn. zm.).

Definicje

§2

W rozumieniu niniejszych owu przez poniższe określenia, użyte w owu lub wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia, polisie, innym dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, a także innych pismach i oświadczeniach składanych w związku z umową ubezpieczenia, uważa się:

- 1) **Akty terroru** – nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych, religijnych, politycznych lub społecznych, indywidualne lub grupowe, prowadzone przez osoby działające samodzielnie lub na rzecz bądź z ramienia jakiegokolwiek organizacji lub rządu, skierowane przeciwko osobom, obiektom lub społeczeństwu, mające na celu wywarcie wpływu na rząd, wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności i dezorganizację życia publicznego przy użyciu przemocy lub groźby użycia przemocy.
- 2) **Awaria** – przypadek losowy wynikający z przyczyn wewnętrznych ubezpieczonego pojazdu (mechanicznych, elektrycznych, elektronicznych, hydraulicznych, pneumatycznych lub optycznych) powodujących, że pojazd, jego część lub element wyposażenia, nie mogą być aktualnie użytkowane zgodnie z jego przeznaczeniem.
- 3) **Części zamienne o porównywalnej jakości** - części zamienne, których producent/dystrybutor zaświadczy, że są one tej samej jakości co komponenty, które są lub były stosowane do montażu danych pojazdów samochodowych - spełniające warunki określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów (Dz.U. z 2010 r. Nr 198, poz. 1315) w sprawie wyłączenia określonych porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów samochodowych spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję.
- 4) **Gwarancja utrzymania niżki** - zachowanie dotychczasowych uprawnień Ubezpieczającego/Ubezpieczonego do niżki z tytułu przebiegu ubezpieczenia pod warunkiem wystąpienia nie więcej niż jednej szkody w niniejszym okresie. W przypadku wystąpienia więcej niż jednej szkody w niniejszym okresie, uprawnienia do niżek/zwyżek przy zawarciu kolejnej umowy ubezpieczenia danego pojazdu oblicza się z wyłączeniem jednej szkody objętej gwarancją utrzymania niżki.
- 5) **Kontynuacja ubezpieczenia** – zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia u Ubezpieczyciela przed wygaśnięciem umowy poprzedniej dotyczącej tego samego pojazdu i tego samego właściciela.
- 6) **Kradzież** – zabranie całego pojazdu lub jego części w celu przywłaszczenia przez osobę nieuprawnioną do korzystania lub rozporządzania tym pojazdem, w sposób wyczerpujący znamiona

czynu wymienionego w kodeksie karnym jako: kradzież, kradzież z włamaniem, rozbój i wymuszenie rozbójnicze.

- 7) **Odszkodowanie** – kwota ustalona według zasad określonych w umowie ubezpieczenia, należna uprawnionemu podmiotowi w razie zajścia przewidzianego w umowie ubezpieczenia wypadku.
- 8) **Okres eksploatacji pojazdu (wiek pojazdu)** – okres liczony w pełnych latach jako różnica lat pomiędzy aktualnym rokiem kalendarzowym a rokiem produkcji pojazdu, ustalony na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia; jeżeli umowa zawierana jest w tym samym roku, w którym pojazd został wyprodukowany, przyjmuje się, że okres eksploatacji (wiek) pojazdu wynosi 1 rok; jeżeli rok produkcji nie jest znany, przyjmuje się, że pojazd został wyprodukowany w roku, w którym został po raz pierwszy zarejestrowany. Dla celów ustalenia wysokości odszkodowania okres eksploatacji liczony jest do dnia wystąpienia szkody.
- 9) **Oryginalne części zamienne** - części zamienne o tej samej jakości co komponenty stosowane do montażu pojazdu samochodowego, produkowane zgodnie ze specyfikacjami i standardami produkcyjnymi ustalonymi przez producenta tych pojazdów – spełniające warunki określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów (Dz.U. z 2010 r. Nr 198, poz. 1315). w sprawie wyłączenia określonych porozumień wertykalnych w sektorze pojazdów samochodowych spod zakazu porozumień ograniczających konkurencję.
- 10) **Osoba uprawniona do korzystania z pojazdu** – osoba, której tytuł prawny do używania pojazdu wynika z umowy najmu, leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze, oraz osoby kierujące pojazdem za zgodą właściciela pojazdu.
- 11) **Polisa** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia.
- 12) **Rozlewisko** – miejsce zalane wodą, zbiornik wodny powstały w sposób naturalny na skutek opadów, roztopów, powodzi lub na skutek awarii technicznych infrastruktury drogowej np. zatkania się studzienek odpływowych.
- 13) **Sabotaż** – nielegalne działania i akcje organizowane z pobudek ideologicznych lub politycznych, indywidualne lub grupowe, skierowane przeciwko osobom lub obiektom, mające na celu wywołanie zakłóceń w transporcie publicznym lub w pracy firm usługowych albo produkcyjnych.
- 14) **Składka** – kwota należna Ubezpieczycielowi za udzieloną ochronę ubezpieczeniową.
- 15) **Strajk** – zbiorowe powstrzymanie się pracowników od wykonywania pracy w celu rozwiązania sporu dotyczącego warunków pracy, płac lub świadczeń socjalnych.
- 16) **Szkoda całkowita** – kradzież pojazdu, a także uszkodzenie uniemożliwiające naprawę pojazdu z przyczyn technicznych lub gdy koszt naprawy liczony według cen części producenta zawartych w systemie kosztorysowania napraw powypadkowych Audatex lub Eurotax oraz średnich stawek za roboczogodzinę stosowanych przez Autoryzowaną Stację Obsługi (ASO) przekracza 70% sumy ubezpieczenia albo wartości pojazdu w dniu powstania szkody, jeżeli wartość ta jest niższa od sumy ubezpieczenia.
- 17) **Szkoda częściowa** – uszkodzenie pojazdu w zakresie umożliwiającym jego naprawę według kosztów wylczonych w systemie kosztorysowania napraw powypadkowych Audatex lub Eurotax oraz średnich stawek za roboczogodzinę stosowanych przez Autoryzowaną Stację Obsługi (ASO) nie przekraczających 70% sumy ubezpieczenia pojazdu lub wartości pojazdu w dniu powstania szkody, jeżeli wartość ta jest niższa od sumy ubezpieczenia.
- 18) **Szkoda eksploatacyjna** – szkoda powstała w wyniku zużycia pojazdu lub jego części albo jego wyposażenia oraz szkoda, do naprawienia której zobowiązana jest osoba trzecia, na podstawie udzielonej gwarancji lub rękojmi za wady fizyczne. Za szkody eksploatacyjne będą uznawane inne szkody powstałe bezpośrednio w następstwie szkody eksploatacyjnej.
- 19) **Suma ubezpieczenia** - kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela za wszystkie szkody powstałe w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości pojazdu w dniu zawierania umowy ubezpieczenia.
- 20) **Ubezpieczający** – podmiot zawierający umowę ubezpieczenia i zobowiązany do opłacenia składki ubezpieczeniowej.
- 21) **Ubezpieczony** – podmiot, będący osobą fizyczną, prawną lub jednostką organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej,

prowadzący działalność gospodarczą zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, na rzecz którego Ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia.

- 22) **Udział własny w szkodzi** - wartość części szkody pokrywanej każdorazowo przez Ubezpieczonego.
- 23) **Urządzenie przeciwkradzieżowe** – zamontowane w pojeździe, w sposób trwały sprawne urządzenie - system - służące do zabezpieczenia pojazdu przed kradzieżą, posiadające ocenę skuteczności (certyfikat). Jako urządzenie zabezpieczające przed kradzieżą uznaje się:
- a) system auto-alarmowy,
  - b) blokadę elektroniczną (immobiliser),
  - c) system auto-alarmowania i lokalizacji pojazdów (satelitarny lub radiowy),
  - d) blokadę mechaniczną dźwigni zmiany biegów.
- 24) **Wartość pojazdu:**
- a) wartość rynkowa pojazdu – wartość pojazdu ustalana na podstawie notowań rynkowych cen pojazdu danej marki, typu, roku produkcji, jego okresu eksploatacji, wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego.
Podstawą do określaniu wartości rynkowej pojazdu w całym okresie ubezpieczenia jest aktualny katalog wyceny pojazdów Eurotax lub InfoEkspert, w oparciu o który ustalana jest suma ubezpieczenia oraz odszkodowanie. Nazwa katalogu podawana jest we wniosku o ubezpieczenie. Powyższe katalogi wyceny pojazdów są dostępne we wszystkich jednostkach organizacyjnych Ubezpieczyciela i Ubezpieczający może zapoznać się z nimi przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W przypadku pojazdów nietypowych dopuszcza się korzystanie z innych źródeł wyceny, pod warunkiem podania nazwy tego źródła w umowie ubezpieczenia,
  - b) wartość pojazdu fabrycznie nowego – wartość pojazdu zakupionego w krajowej sieci dealerskiej nabytego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (RP) potwierdzona fakturą zakupu. Wartość ta jest aktualna dla celów ubezpieczenia w okresie 6 miesięcy licząc od daty wystawienia faktury, pod warunkiem, że:
    - przebieg pojazdu nie przekroczył 10 000 kilometrów,
    - pojazd wcześniej nie uległ uszkodzeniu,
    - nie nastąpiło obniżenie ceny fabrycznie nowego pojazdu o tych samych parametrach technicznych w punktach sprzedaży autoryzowanych przez producenta lub generalnego importera,
    - Ubezpieczony jest pierwszym właścicielem pojazdu.Po upływie okresu 6 miesięcy lub spełnieniu się jednego z wyżej wymienionych warunków wartość pojazdu ustalana jest w oparciu o katalog Eurotax lub InfoEkspert.
- 25) **Wyposażenie dodatkowe** – sprzęt i urządzenia zamontowane w pojeździe na stałe, nie będące wyposażeniem podstawowym danego typu pojazdu, których demontaż wymaga użycia narzędzi i przyrządów mechanicznych za wyjątkiem urządzeń takich jak panel radiowy lub aparat telefoniczny, w szczególności:
- a) sprzęt audiofoniczny,
  - b) sprzęt audiowizualny,
  - c) zmieniarzka CD,
  - d) sprzęt łączności telefonicznej i radiotelefonicznej,
  - e) urządzenie służące nawigacji np. typu GPS,
  - f) urządzenie głośnomówiące,
  - g) bagażnik zewnętrzny,
  - h) taksometry, haki holownicze, spojler, nakładki reklamowe, naklejki reklamowe,
  - i) fotelik dziecięcy.
- 26) **Wyposażenie podstawowe (fabryczne)** – sprzęt i urządzenia, zamontowane trwale w pojeździe w procesie produkcji lub w procesie przygotowania pojazdu fabrycznie nowego do sprzedaży, określone w umowie, służące do utrzymania i użytkowania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem, a także służące bezpieczeństwu jazdy oraz zabezpieczeniu pojazdu przed kradzieżą.
- 27) **Wznowienie ubezpieczenia** – zawarcie kolejnej umowy ubezpieczenia u Ubezpieczyciela w okresie do 30 dni po wygaśnięciu umowy poprzedniej dotyczącej tego samego pojazdu i tego samego właściciela.
- 28) **Zatopienie** – przedostanie się cieczy do wnętrza pojazdu na skutek częściowego albo całkowitego zanurzenia się pojazdu w cieczy stojącej lub płynącej. Przez zatopienie nie uważa się uszkodzenia pracującego silnika pojazdu na skutek zassania wody po podjęciu

przez kierującego pojazdem próby pokonania przeszkody wodnej lub kontynuowania jazdy.

- 29) **Zamieszki** - gwałtowne demonstracje lub wrogie akcje skierowane przeciwko władzy, których celem jest zmiana istniejącego porządku prawnego.

Przedmiot ubezpieczenia

§3

1. Przedmiotem ubezpieczenia są pojazdy wraz z wyposażeniem podstawowym, których okres eksploatacji nie przekroczył 10 lat. Ubezpieczeniem może być objęte także wyposażenie dodatkowe oraz bagaż podróży za opłatą dodatkowej składki.
2. Pojazdy, których okres eksploatacji przekroczył 10 lat mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową jeśli spełnione są następujące warunki:
  - 1) okres eksploatacji pojazdu w dniu początku okresu ubezpieczenia nie przekroczył 12 lat,
  - 2) suma ubezpieczenia pojazdu nie jest mniejsza niż 8 000 PLN.
3. Ograniczenie, o którym mowa w ust.2 nie dotyczy pojazdów objętych kontynuacją lub wznowieniem ubezpieczenia.

Zakres ubezpieczenia

§4

1. Ubezpieczenie AC w zakresie PODSTAWOWYM obejmuje szkody będące następstwem uszkodzenia albo zniszczenia:
  - 1) pojazdu,
  - 2) trwale zamontowanych części pojazdu,
  - 3) wyposażenia podstawowego i/lub dodatkowego pojazdu.
2. Ubezpieczenie AC w zakresie PEŁNYM zawiera się wyłącznie na 12 miesięczny okres i obejmuje szkody będące następstwem uszkodzenia, zniszczenia albo kradzieży (z zastrzeżeniem określonym w §10 ust.1 pkt 9):
  - 1) pojazdu,
  - 2) trwale zamontowanych części pojazdu,
  - 3) wyposażenia podstawowego i/lub dodatkowego pojazdu.
3. W odniesieniu do pojazdów zarejestrowanych za granicą, Ubezpieczyciel odpowiada wyłącznie za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z wyłączeniem ryzyka kradzieży pojazdu lub jego części trwale zamontowanych lub jego wyposażenia podstawowego i/lub dodatkowego, a także uszkodzenia pojazdu w następstwie jego kradzieży lub zabrania w celu krótkotrwałego użycia.
4. Zakres ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego i bagażu podróжного jest zgodny z zakresem ubezpieczenia AC pojazdu zawartego na okres roczny.

§5

Umowa ubezpieczenia może być zawarta z zastosowaniem następujących zasad ustalania odszkodowania:

- 1) w przypadku pojazdów będących w pierwszym, drugim i trzecim roku eksploatacji - rozliczenia kosztów naprawy pojazdu na podstawie uprzednio uzgodnionych z Ubezpieczycielem kosztów i sposobu naprawy przez zakład naprawczy dokonujący naprawy, tj. według wariantu „warsztat” o którym mowa w §24 ust. 5,
- 2) w przypadku pojazdów z okresem eksploatacji powyżej 3 lat do 10 lat Ubezpieczający może dokonać wyboru jednego z poniższych zasad ustalania odszkodowania:
  - a) rozliczenia kosztów naprawy pojazdu na podstawie uprzednio uzgodnionych z Ubezpieczycielem kosztów i sposobu naprawy przez zakład naprawczy dokonujący naprawy, tj. według wariantu „warsztat” o którym mowa w §24 ust. 5, lub
  - b) rozliczenia kosztów naprawy pojazdu według wyceny dokonanej przez Ubezpieczyciela w oparciu o normy producenta pojazdu, tj. według wariantu „wycena” o którym mowa w §24 ust. 1,
- 3) dla pojazdów z okresem eksploatacji powyżej 10 lat - rozliczenia kosztów naprawy pojazdu według wyceny dokonanej przez Ubezpieczyciela w oparciu o normy producenta pojazdu, tj. według wariantu „wycena” o którym mowa w §24 ust. 1.

§6

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody powstałe na terytorium RP oraz pozostałych krajów europejskich z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Na terytorium Białorusi, Mołdawii, Rosji i Ukrainy nie są objęte szkody

polegające na kradzieży pojazdu lub jego części trwale zamontowanych lub jego wyposażenia podstawowego i/lub dodatkowego, a także uszkodzenia pojazdu w następstwie jego kradzieży lub zabrania w celu krótkotrwałego użycia, z zastrzeżeniem zapisów §9 ust. 3.

§7

1. W zależności od wysokości sumy ubezpieczenia, warunkiem zawarcia umowy ubezpieczenia obejmującej zakres o którym mowa w §4, ust. 2 jest wyposażenie pojazdu w zabezpieczenia przeciwkradzieżowe:
  - 1) pojazdy osobowe, ciężarowe w nadwoziu osobowego o wartości do 50 000 PLN oraz ciężarowe i ciągniki siodłowe (niezależnie od wartości) – co najmniej jedno urządzenie przeciwkradzieżowe,
  - 2) pojazdy osobowe oraz samochody ciężarowe w nadwoziu osobowego o wartości powyżej 50 000 PLN i nie przekraczającej 200 000 PLN – co najmniej dwa urządzenia przeciwkradzieżowe, działające niezależnie i różnorodne pod względem spełnianej funkcji,
  - 3) osobowe oraz samochody ciężarowe w nadwoziu osobowego o wartości powyżej 200 000 PLN – trzy niezależne i różnorodne pod względem spełnianej funkcji urządzenia przeciwkradzieżowe w tym system alarmowania oraz system lokalizacji pojazdów (np. GPS).
2. Postanowienie ust. 1 nie dotyczy ciągników rolniczych, przyczep rolniczych, innych przyczep, naczep i samochodów specjalnych.
3. W przypadku ubezpieczania pojazdów innych niż wymienione w ust.1, strony umowy ubezpieczenia w zależności od oceny ryzyka mogą wprowadzić do umowy ubezpieczenia dodatkowe wymagania w zakresie zabezpieczania przed kradzieżą.
4. Warunkiem odpowiedzialności Ubezpieczyciela za szkody będące następstwem kradzieży pojazdu lub jego części trwale zamontowanych lub jego wyposażenia podstawowego i/lub dodatkowego, a także uszkodzenia pojazdu w następstwie jego kradzieży lub zabrania w celu krótkotrwałego użycia, jest zabezpieczenie pojazdu po jego opuszczeniu przez Ubezpieczającego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu przez uruchomienie zabezpieczenia przed kradzieżą przewidzianego konstrukcją pojazdu oraz innych zabezpieczeń pojazdu przed kradzieżą wymaganych przez Ubezpieczyciela.

Ograniczenie zakresu ubezpieczenia

§8

Za odpowiednio zmniejszoną składkę, umowa ubezpieczenia może być zawarta:

- 1) z zastosowaniem udziału własnego w każdej szkodzie w wysokości 500 zł oraz udziału własnego w każdej szkodzie w ubezpieczeniu bagażu podróжного w wysokości 10% odszkodowania, nie mniej niż 50 PLN,
- 2) z wyłączeniem odpowiedzialności za szkody będące następstwem kradzieży pojazdu lub jego części trwale zamontowanych lub jego wyposażenia podstawowego i/lub dodatkowego, a także uszkodzenia pojazdu w następstwie jego kradzieży lub zabrania w celu krótkotrwałego użycia (zakres podstawowy).

Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia

§9

1. Za opłatą dodatkowej składki umowa ubezpieczenia może zostać zawarta:
  - 1) z zachowaniem stałej przez 12 miesięcy sumy ubezpieczenia (określonej w §2 pkt 18) dla pojazdów z okresem eksploatacji nie przekraczającym 3 lat w dniu zawarcia umowy,
  - 2) bez pomniejszania sumy ubezpieczenia o każde wypłacone odszkodowanie (brak konsumpcji sumy ubezpieczenia).
2. Po spełnieniu warunków dodatkowych i za opłatą dodatkowej składki umowa ubezpieczenia może być zawarta z gwarancją utrzymania zniżki z tytułu bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia w kolejnym okresie ubezpieczenia. Gwarancja utrzymania zniżki następuje jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
  - 1) umowa ubezpieczenia dotyczy pojazdu osobowego lub ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t i zawierana jest na rzecz osoby fizycznej,
  - 2) w ostatnim rocznym okresie ubezpieczenia wystąpiła nie więcej niż jedna szkoda z AC ubezpieczanego pojazdu.
3. Za opłatą dodatkowej składki ubezpieczeniem mogą zostać objęte

szkody, o których mowa w § 6, ust. 2 zaistniałe na terenie Białorusi, Mołdawii, Rosji i Ukrainy.

4. Wyposażenie dodatkowe może być objęte ubezpieczeniem jednocześnie z zawarciem umowy lub w czasie trwania umowy obejmującej pojazd, na okres do dnia jej rozwiązania, jeżeli do końca umowy pozostało co najmniej 6 miesięcy.
5. W razie objęcia ubezpieczeniem wyposażenia dodatkowego, w umowie ustala się rodzaj tego wyposażenia (marka, typ, model) oraz odrębną sumę ubezpieczenia. Suma ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego nie może przekroczyć 20% sumy ubezpieczenia pojazdu i nie może być wyższa niż 10 000 PLN.
6. Przedmiotem ubezpieczenia w ramach umowy zawieranej na podstawie niniejszych OWU może być także bagaż podróжный przewożony w danym pojeździe objętym ubezpieczeniem AC. Suma ubezpieczenia bagażu podróжного stanowi odrębną sumę określoną w umowie ubezpieczenia AC.
7. Po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniem mogą być objęte pojazdy:
  - 1) prototypowe, niedopuszczone do ruchu, nie posiadające aktualnych badań technicznych potwierdzonych wpisem w dowodzie rejestracyjnym lub używane do jazd próbnych i testowych,
  - 2) typu kabriolet posiadające składany dach wykonany z materiału, brezentu lub miękkiego tworzywa,
  - 3) używane w rajdach, wyścigach, jazdach treningowych, konkursowych lub jako rekwizyty,
  - 4) używane do zarobkowego przewozu osób lub wynajmowanych zarobkowo,
  - 5) używane do nauki jazdy,
  - 6) używane jako pojazdy do wykonywania usług holowniczych,
  - 7) używane do przewozu przesyłek kurierskich i ekspresowych,
  - 8) używane do przewozu materiałów niebezpiecznych np. materiałów palnych, wybuchowych, trujących,
  - 9) przyczepy bądź naczepy do przewożenia materiałów niebezpiecznych,
  - 10) wojskowe, policyjne,
  - 11) inne niż wymienione w §3 ust.1 i 2 w tym pojazdy wolnobieżne.

Ograniczenia i wyłączenia odpowiedzialności

§10

1. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) których wartość nie przekracza 500 PLN,
  - 2) eksploatacyjne,
  - 3) polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu ogumienia, chyba że powstały wskutek działania osób trzecich lub powstały jednocześnie z uszkodzeniem lub zniszczeniem innych części pojazdu, objętych ochroną ubezpieczeniową,
  - 4) polegające na utracie materiałów eksploatacyjnych takich jak paliwo, oleje i płyny chyba, że utrata lub konieczność wymiany albo uzupełnienia takich materiałów spowodowana była zdarzeniem, za które Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność,
  - 5) polegających na uszkodzeniu lub zniszczeniu części pojazdu, w szczególności szyby czołowej, na skutek uderzenia pokryw komory silnika tego pojazdu,
  - 6) polegających na uszkodzeniu szyby na skutek jej samoistnego pęknięcia,
  - 7) polegających na uszkodzeniu lub zniszczeniu mieszalnika betonomieszarki na skutek zastygnięcia przewożonej substancji,
  - 8) w pojeździe oddanym do sprzedaży komisowej,
  - 9) polegających na kradzieży pojazdu lub zaborze w celu krótkotrwałego użycia w przypadku gdy w momencie po opuszczeniu pojazdu przez Ubezpieczającego lub osobę uprawnioną do korzystania z pojazdu:
    - a) pozostawiono w pojeździe dokumenty pojazdu i/lub kluczyki, karty kodowe, sterowniki umożliwiające uruchomienie pojazdu,
    - b) nie zabezpieczono w czasie gdy pojazd jest nieużywany kluczyków, kart kodowych, sterowników lub dokumentów; w wyniku czego zostały one zgubione lub pozostawione w miejscach ogólnodostępnych,
    - c) nie zabezpieczono pojazdu przed bezprawnym uruchomieniem lub kradzieżą w sposób przewidziany w jego konstrukcji i nie uruchomiono wszystkich ustalonych w umowie ubezpieczenia urządzeń przeciwkradzieżowych.

W przypadku kradzieży z użyciem przemocy lub groźby natychmiastowego użycia przemocy (rozboju) nie stosuje się wyłączeń, o których mowa w pkt a), b) i c),

- 10) polegające na poniesieniu kosztów wymiany kluczyków lub innego urządzenia przewidzianego przez producenta pojazdu, umożliwiających uruchomienie silnika lub odblokowanie zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, zamków drzwi oraz włącznika zapłonu chyba, że szkody powstały na skutek przestępstw:
    - a) kradzieży z włamaniem pojazdu, jego części lub wyposażenia (art. 279 par. 1 kk),
    - b) rozboju tj. kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia połączoną z użyciem przemocy wobec osoby lub groźbą natychmiastowego jej użycia albo dokonaną poprzez doprowadzenie człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności (art. 280 kk),
    - c) kradzieży rozbójniczej tj. użycia przez sprawcę kradzieży pojazdu, jego części lub wyposażenia, przemocy, groźby użycia przemocy albo na doprowadzeniu człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności w celu utrzymania posiadania rzeczy zabranej (art. 281 kk),
    - d) wymuszenia rozbójniczego tj. doprowadzenie innej osoby do rozporządzenia pojazdem, jego częścią lub wyposażeniem za pomocą przemocy, groźby zamachu na życie lub zdrowie albo gwałtownego zamachu na mienie (art. 282 kk), dokonanych na szkodę osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu, kluczyka lub innego urządzenia przewidzianego przez producenta pojazdu do uruchomienia silnika lub odblokowania zabezpieczeń przeciwkradzieżowych,
  - 11) polegające na przywłaszczeniu pojazdu powierzonego lub wynajmowanego dla celów zarobkowych przez osobę, której pojazd powierzono lub wynajęto,
  - 12) polegające na zajęciu pojazdu, konfiskacie, zawłaszczeniu, nacjonalizacji, rekwizycji, zniszczeniu, które nastąpiły na mocy aktu prawnego, decyzji administracyjnych, niezależnie od jego formy, wydanego przez prawomocne władze,
  - 13) polegające na korozji, utlenieniu, zawilgoceniu, pleśni,
  - 14) będące wadą fabryczną lub wynikające z wadliwie wykonanej naprawy,
  - 15) powstałe w pojazdach stanowiących własność innej osoby niż wymieniona w umowie jako właściciel z wyłączeniem przypadku, gdy własność pojazdu przeszła z leasingodawcy na leasingobiorcę,
2. Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie. W razie rażącego niedbalstwa odszkodowanie się nie należy, chyba że wypłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
  3. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek postanowienia określone w ust. 2 stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.
  4. Ponadto umowa ubezpieczenia nie obejmuje i w związku z tym Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek:

- 1) prowadzenia pojazdu przez właściciela pojazdu lub osobę zamieszkałą z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub osobę uprawnioną do korzystania lub rozporządzania tym pojazdem:
  - a) w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu;
  - b) pod wpływem narkotyków i innych środków odurzających lub leków osłabiających zdolność koncentracji, chyba że nie miało to wpływu na powstanie szkody;
- 2) kierowania pojazdem (przez osoby wymienione w ust. 4 pkt 1) bez wymaganych prawem kraju zajścia zdarzenia uprawnień do kierowania ubezpieczonym pojazdem, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia,
- 3) używania pojazdu, jako narzędzia przestępstwa, przez właściciela pojazdu lub osobę uprawnioną do korzystania lub rozporządzania tym pojazdem,
- 4) kierowania pojazdem nie posiadającym aktualnego badania technicznego, jak również dodatkowego badania technicznego, o którym mowa w art. 81 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602 z późniejszymi zmianami), chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia,

- 5) użytkowania pojazdu niezgodnie z jego przeznaczeniem (w tym uszkodzenie silnika na skutek wjechania w rozlewisko wody lub zassania wody przez pracujący silnik), a także zaistniałe wskutek niewłaściwego załadowania i przewożenia ładunku (bagażu),
- 6) awarii oraz powstałe w wyniku niezgodnego z instrukcją obsługi pojazdu doboru paliwa, płynów i materiałów eksploatacyjnych,
- 7) strajków i zamieszek,
- 8) działań wojennych, stanu wojennego, rozruchów, sabotażu a także aktów terroru,
- 9) działania promieniowania jonizacyjnego lub skażenia radioaktywnego, bez względu na źródło jego pochodzenia, a w szczególności pochodzącego z paliwa jądrowego lub jakichkolwiek odpadów promieniotwórczych powstałych w wyniku reakcji rozpadu albo syntezy jądrowej,
- 10) skażenia lub zanieczyszczenia środowiska lub ubezpieczonego pojazdu odpadami w rozumieniu ustawy o odpadach albo zanieczyszczeniami w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska, emitowanymi do otoczenia.

Suma ubezpieczenia

§ 11

1. Określona w umowie ubezpieczenia suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości pojazdu z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia z uwzględnieniem podatku VAT, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli właścicielowi pojazdu przysługuje prawo do odliczenia w całości albo w części podatku VAT naliczonego przy nabyciu tego pojazdu, suma ubezpieczenia w każdym okresie ubezpieczenia określona jest w kwocie pomniejszonej o podatek VAT, ustalonej w takiej samej proporcji, jaką stanowiła wartość odliczonego podatku VAT w cenie zakupu pojazdu.
3. Jeżeli nie umówiono się inaczej suma ubezpieczenia pomniejszana jest o kwotę wypłaconego odszkodowania (zasada konsumpcji sumy ubezpieczenia), z zastrzeżeniem postanowień ust. 4, 5, 6 i 7.
4. Za opłatą dodatkowej składki suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o kwotę wypłaconego odszkodowania (brak konsumpcji sumy ubezpieczenia). W takim przypadku suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela w ramach jednej szkody.
5. Pomniejszenie o którym mowa w ust. 3 nie dotyczy pierwszego odszkodowania jeżeli jego wysokość nie przekroczyła kwoty 2.000 PLN.
6. Suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o odszkodowania za szkody polegające na uszkodzeniu pojazdu podczas przewozu osób wymagających natychmiastowej pomocy medycznej.
7. Na wniosek Ubezpieczającego i za opłatą dodatkowej składki może nastąpić podwyższenie sumy ubezpieczenia lub jej uzupełnienie po wypłacie odszkodowania, do aktualnej wartości rynkowej pojazdu. Uzupełniona lub podwyższona suma ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności Ubezpieczyciela od dnia następnego po potwierdzeniu tego faktu przez Ubezpieczyciela i opłaceniu dodatkowej składki przez Ubezpieczającego.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 12

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie pisemnego wniosku Ubezpieczającego po uprzednim dokonaniu przez Ubezpieczyciela identyfikacji pojazdu.
2. Wniosek ubezpieczeniowy powinien zawierać co najmniej następujące dane:
  - 1) imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) Ubezpieczającego,
  - 2) imię, nazwisko (nazwę) i adres (siedzibę) Ubezpieczonego/ Ubezpieczonych (dotyczy przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek),
  - 3) okres ubezpieczenia,
  - 4) przedmiot (markę, model, numer rejestracyjny, nr nadwozia (VIN)) i zakres ubezpieczenia,
  - 5) propozycję sumy ubezpieczenia,
  - 6) informacje o wyposażeniu pojazdu,
  - 7) nazwę zamontowanych w pojeździe, sprawnych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych,
  - 8) informację o dotychczasowym przebiegu ubezpieczenia auto-casco,

- 9) propozycję ustaleń dodatkowych lub odmiennych od zapisów niniejszego owu, o ile Ubezpieczający chce je wprowadzić do umowy ubezpieczenia.
- Ubezpieczyciel może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od uzyskania dodatkowych informacji, mających wpływ na ocenę ryzyka ubezpieczeniowego, o czym informuje Ubezpieczającego na piśmie.
  - Jeżeli wniosek nie zawiera wszystkich danych określonych w ust. 2 lub 3 albo został sporządzony wadliwie lub niezgodnie z warunkami ubezpieczenia, Ubezpieczający zobowiązany jest na wezwanie Ubezpieczyciela odpowiednio go uzupełnić, względnie sporządzić nowy wniosek, w terminie 14 dni od daty otrzymania pisma Ubezpieczyciela w tej sprawie. Niedotrzymanie powyższego terminu powoduje, że umowa ubezpieczenia nie zostaje zawarta.
  - Ubezpieczyciel może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od udokumentowania danych zawartych we wniosku o zawarcie umowy ubezpieczenia lub od zamontowania dodatkowych urządzeń - systemów zabezpieczających pojazd przed kradzieżą.
  - Umowę ubezpieczenia zawiera się na 12 miesięczny okres, chyba że strony umówiły się inaczej. Umowa ubezpieczenia może zostać przedłużona za zgodą Ubezpieczyciela na następny 12 miesięczny okres ubezpieczenia na warunkach obowiązujących w dniu jej przedłużenia i zostaje potwierdzona w sposób, o którym mowa w ust. 8 niniejszego paragrafu.
  - Okres ubezpieczenia określa się w umowie ubezpieczenia.
  - Ubezpieczyciel potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia dokumentem ubezpieczenia (polisą).

Początek i koniec odpowiedzialności

§13

- W umowie ubezpieczenia określa się datę początkową i końcową okresu ubezpieczenia.
- Odpowiedzialność Ubezpieczyciela z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia wskazanego w umowie jako początek ochrony ubezpieczeniowej (okresu ubezpieczenia) jednak nie wcześniej niż od dnia następnego po opłaceniu składki lub pierwszej raty składki, chyba że umówiono się inaczej.
- Odpowiedzialność Ubezpieczyciela ustaje z dniem:
  - upływu okresu ubezpieczenia,
  - odstąpienia przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczyciela od umowy ubezpieczenia,
  - rozwiązania umowy ubezpieczenia w wyniku wypowiedzenia, o którym mowa w §14 ust. 2 i 3,
  - bezszytelnego upływu 7 dniowego terminu (liczonego od dnia doręczenia) wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty raty składki skierowanym przez Ubezpieczyciela do Ubezpieczającego w przypadku nieopłacenia kolejnej raty składki w terminie ustalonym w umowie ubezpieczenia,
  - wyczerpania sumy ubezpieczenia, wskutek wypłacenia odszkodowania lub odszkodowań, o łącznej wysokości równej sumie ubezpieczenia,
  - wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą,
  - wyrejestrowania pojazdu,
  - przejścia prawa własności pojazdu na inną osobę, z wyjątkiem przejścia prawa własności pojazdu na dotychczasowego posiadacza; w tej sytuacji odpowiedzialność nie ustaje pod warunkiem, że posiadacz pojazdu był w dotychczasowej umowie ubezpieczenia Ubezpieczającym.

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

§14

- Jeżeli umowę ubezpieczenia zawarto na okres dłuższy niż sześć miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
- W przypadku ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może zażądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
- Jeżeli Ubezpieczyciel ponosił odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza

rata nie została zapłacona przez Ubezpieczającego w terminie, Ubezpieczyciel może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy ubezpieczenia wygasa ona z końcem okresu, za który przypadła nie zapłacona składka.

- Umowa ubezpieczenia wygasa z dniem bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w §13, ust. 3, pkt. 4 owu.
- Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się w przypadku przeniesienia własności pojazdu na inną osobę, z wyjątkiem przejścia prawa własności pojazdu na dotychczasowego posiadacza; w tej sytuacji umowa ubezpieczenia nie rozwiązuje się pod warunkiem, że posiadacz pojazdu był w dotychczasowej umowie ubezpieczenia Ubezpieczającym.
- Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się również w następujących przypadkach:
  - z upływem okresu ubezpieczenia na który została zawarta,
  - z chwilą wyrejestrowania pojazdu,
  - z chwilą wypłaty odszkodowania za szkodę całkowitą,
  - z chwilą wyczerpania sumy ubezpieczenia określonej w polisie,
  - z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia.

Składka ubezpieczeniowa

§15

- Wysokość należnej składki ubezpieczeniowej określona jest w umowie ubezpieczenia.
- Wysokość podstawowej składki ubezpieczeniowej uzależniona jest od czynników oceny ryzyka, a w szczególności:
  - ustalonej wysokości sumy ubezpieczenia,
  - przedmiotu ubezpieczenia,
  - zakresu ubezpieczenia,
  - wariantu rozliczenia szkody,
  - zastosowanego udziału własnego w szkodach,
  - informacji na temat liczby szkód lub bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia autocasco w poprzednich okresach ubezpieczenia,
  - wieku właściciela/współwłaściciela/użytkownika pojazdu (w przypadku umów zawieranych z osobami fizycznymi),
  - miejsca zarejestrowania pojazdu,
  - okresu eksploatacji pojazdu.
- Ponadto, w ustaleniu wysokości podstawowej składki ubezpieczeniowej uwzględnia się koszty związane z zawarciem umowy ubezpieczenia, z jej wykonywaniem oraz koszty reasekuracji ryzyka.
- Podstawową składkę ubezpieczeniową oblicza się mnożąc określoną we wniosku ubezpieczeniowym sumę ubezpieczenia przez właściwą dla danego ryzyka stawkę taryfową określoną w procentach (%), uzależnioną od czynników określonych w ust. 2 niniejszego paragrafu.
- Wysokość podstawowej składki ubezpieczeniowej obliczana jest według taryfy obowiązującej w dniu zawarcia (lub zmiany) umowy ubezpieczenia.
- Jeżeli taryfa składek nie uwzględnia ubezpieczonego ryzyka, wówczas wysokość składki ubezpieczeniowej ustalana jest na podstawie indywidualnej oceny ryzyka przez Ubezpieczyciela.
- Wysokość ostatecznej składki ubezpieczeniowej oblicza się stosując zwwyżki i zniżki w składce podstawowej.
- Ubezpieczyciel może nie udzielić zniżki składki w przypadku zawierania ubezpieczeń na okres krótszy niż rok.
- W umowach zawieranych z osobami fizycznymi stosuje się system zniżek/zwyżek składki z uwzględnieniem m.in.:
  - przebiegu ubezpieczenia, zgodnie z tabelą Bonus-Malus określoną w ust. 12 (wyłącznie przy ubezpieczeniu samochodów osobowych i samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5t),
  - zastosowanego udziału własnego w szkodach,
  - zakresu ubezpieczenia,
  - wariantu rozliczania szkody,
  - wieku właściciela/współwłaściciela/użytkownika pojazdu,
  - okresu eksploatacji pojazdu.
- Właściciel pojazdu zachowuje pełne uprawnienia do zniżek z tytułu bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia, jeśli okres przerwy między umowami ubezpieczenia AC nie jest dłuższy niż 2 lata.
- Właściciel pojazdu legitymujący się co najmniej 6 letnim okresem bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia (bez przerw w ubezpieczeniu powyżej 2 lat) zachowuje nabyte uprawnienia do zniżki składki,

jeśli przerwa w ubezpieczeniu nie przekroczyła 5 lat z tym, że okres przerwy w ubezpieczeniu powyżej 2 lat powoduje zmniejszenie uprawnień poprzez przesunięcie o jedną grupę za każdy pełny rok przerwy w ubezpieczeniu, licząc rok trzeci i następne.

12. Tabela Bonus-Malus.

Grupa	Zniżka (-) / zwyżka (+) w składce	Okres bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia	Przemieszczenie w grupach w zależności od liczby szkód w ostatnim okresie ubezpieczenia	
			1 szkoda	2 i więcej szkod
I	- 60 %	6 lat	II	VI
II	- 50 %	5 lat	III	VII
III	- 40 %	4 lata	IV	VIII
IV	- 30 %	3 lata	VI	IX
V	- 20 %	2 lata	VII	IX
VI	- 10 %	1 rok	VIII	X
VII	0 %	0	IX	X
VIII	+ 30 %	-	X	XI
IX	+ 50 %	-	X	XI
X	+ 100 %	-	XI	XI
XI	+ 160 %	-	XI	XI

13. Ubezpieczyciel przy ustalaniu składki uwzględni faktyczny dotychczasowy przebieg ubezpieczenia w innym zakładzie ubezpieczeń w przypadku jego udokumentowania lub złożenia stosownego oświadczenia przez Ubezpieczającego. Jeżeli zniżki z tytułu przebiegu ubezpieczenia zostały naliczone w oparciu o złożone oświadczenie, dokumenty potwierdzające uprawnienia do przyznanej zniżki z tego tytułu muszą zostać przedstawione w sytuacji zaistnienia szkody.
14. Jeżeli pojazd stanowi współwłasność, zniżki/zwyżki składki związane z przebiegiem ubezpieczenia ustala się w oparciu o uprawnienia zniżki/zwyżki przysługujące jednemu ze współwłaścicieli pojazdu. Jednocześnie przebieg ubezpieczenia związany z użytkowaniem pojazdu będącego przedmiotem współwłasności będzie miał wpływ na uprawnienia każdego ze współwłaścicieli pojazdu do zniżki/zwyżki wynikającej z tabeli Bonus/Malus.
15. W przypadku ubezpieczania pojazdu będącego przedmiotem leasingu lub kredytu bankowego dopuszcza się możliwość stosowania zniżek i zwyżek składki wynikających z przebiegu ubezpieczenia leasingobiorcy, kredytobiorcy (użytkownika pojazdu).
16. W umowach zawieranych z osobami prawnymi, jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej stosuje się system zniżek/zwyżek składki z uwzględnieniem m.in.:
- 1) zastosowanego udziału własnego w szkodach,
  - 2) zakresu ubezpieczenia,
  - 3) wariantu rozliczania szkód,
  - 4) okresu eksploatacji pojazdów,
  - 5) przebiegu ubezpieczenia w poprzednim okresie.

§16

1. Składka ubezpieczeniowa za roczny okres ubezpieczenia, na wniosek Ubezpieczającego, może zostać rozłożona na raty.
2. Wysokość składki lub rat składki z tytułu udzielonej przez Ubezpieczyciela ochrony ubezpieczeniowej, jak również terminy płatności określone są w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia (polisie).
3. Składka za ubezpieczenie powinna być zapłacona w dniu zawarcia umowy, chyba że strony umowy ustaliły w umowie ubezpieczenia (polisie) późniejszy termin płatności. W przypadku ratalnej, pierwsza rata składki jest płatna w chwili zawierania umowy ubezpieczenia, natomiast kolejne raty składki ubezpieczeniowej płatne są w terminach płatności określonych w umowie ubezpieczenia (polisie).
4. Wysokość składki lub rat składki z tytułu udzielonej przez Ubezpieczyciela ochrony ubezpieczeniowej, jak również terminy płatności określone są w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia (polisie).
5. W przypadku odstąpienia od umowy ubezpieczenia lub wypowiedzenia umowy przez którąkolwiek ze stron, Ubezpieczycielowi należy się składka za okres, w którym udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
6. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na który została zawarta Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

Prawa i obowiązki stron

§17

1. Ubezpieczyciel zobowiązany jest do zachowania należytej staranności przy zawieraniu i wykonywaniu umowy ubezpieczenia.
2. Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu wszelkie informacje niezbędne do zawarcia i wykonania umowy ubezpieczenia, a w razie powstania szkody zobowiązany jest do terminowej jej likwidacji.
3. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia Ubezpieczyciel ma obowiązek doręczyć Ubezpieczającemu tekst ogólnych warunków ubezpieczenia. Na żądanie Ubezpieczonego, Ubezpieczyciel udzieli informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz owu w zakresie w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.
4. Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu z umowy ubezpieczenia, przysługuje prawo do składania skarg i zażaleń bezpośrednio do Zarządu Ubezpieczyciela lub za pośrednictwem Oddziału czy też Przedstawicielstwa Ubezpieczyciela, w którym zawarta została umowa ubezpieczenia. Skargi i zażalenia są rozpatrywane w ciągu 30 dni od daty otrzymania skargi lub zażalenia przez Ubezpieczyciela.
5. Ubezpieczyciel ma obowiązek udostępnić Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu informacje i dokumenty, gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania. Wyżej wymienione osoby mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Ubezpieczyciela udostępnionych informacji, a także sporządzania na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzania ich zgodności z oryginałem przez Ubezpieczyciela.
6. Ubezpieczający/Ubezpieczony mają prawo wglądu do akt szkodowych w jednostce organizacyjnej Ubezpieczyciela lub w sposób i miejscu uzgodnionym z Ubezpieczycielem i sporządzania na swój koszt odpisów lub kserokopii dokumentów z akt szkodowych. Opłata za wydanie odpisów lub kserokopii jest pobierana w oparciu o cennik dostępny w jednostkach organizacyjnych Ubezpieczyciela.
7. Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo wglądu do ksiąg i dokumentów Ubezpieczającego/Ubezpieczonego związanych z zawartą umową ubezpieczenia oraz sporządzania z nich kopii w zakresie niezbędnym do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela oraz wysokości odszkodowania w zakresie ustalonym w umowie ubezpieczenia.
8. W przypadku podania przez Ubezpieczającego nieprawdziwych danych dotyczących przebiegu ubezpieczenia posiadacza pojazdu mających wpływ na wysokość składki, Ubezpieczycielowi przysługuje prawo do żądania dopłaty składki do wysokości uwzględniającej faktyczny przebieg ubezpieczenia ustalony w oparciu o tabelę Bonus-Malus określoną w §15, ust. 12.

§18

1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości Ubezpieczyciela wszystkie znane sobie okoliczności, o które Ubezpieczyciel zapytywał w formularzu wniosku albo przed zawarciem umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
2. W okresie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający zobowiązany jest zgłaszać Ubezpieczycielowi wszelkie zmiany okoliczności wymienionych w ust. 1, niezwłocznie po powzięciu o nich wiadomości.
3. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 i ust. 2 nie zostały podane do jego wiadomości.
4. W przypadku, gdy umowa ubezpieczenia jest zawierana na cudzy rachunek, Ubezpieczający zobowiązany jest do powiadomienia w formie pisemnej Ubezpieczonego o zakresie i sposobie wykonania obowiązków wynikających dla Ubezpieczonego z niniejszych owu.
5. Ubezpieczający zobowiązany jest:
  - 1) zapłacić składkę ubezpieczeniową lub jej raty w ustalonym w umowie ubezpieczenia terminie,
  - 2) podejmować środki ostrożności i zastosować się do zaleceń Ubezpieczyciela, które zostały uzgodnione w umowie ubezpieczenia jak również wynikające z lustracji przeprowadzonej w trybie określonym w umowie ubezpieczenia w celu zapobieżenia powstaniu szkody,
  - 3) podejmować działania zapobiegawcze oraz środki ostrożności w celu zapobieżenia powstaniu szkody,
  - 4) zapewnić prawidłowe zabezpieczenie, utrzymanie, konserwację i eksploatację przedmiotu ubezpieczenia,

- 5) przestrzegać uzgodnionych z Ubezpieczycielem zaleceń dodatkowych oraz terminów ich realizacji, które były warunkiem zawarcia lub kontynuacji umowy ubezpieczenia, a w szczególności usunąć zagrożenia, zwłaszcza będące przyczyną powstałej w okresie wcześniejszym szkody. Uzgodnione zalecenia dodatkowe określane są w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia (polisie),
  - 6) przestrzegać obowiązków określonych w niniejszych ogólnych warunkach ubezpieczenia oraz w dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia (polisie).
6. Ubezpieczający ma obowiązek użytkować i utrzymywać wszelkie urządzenia zabezpieczające w należytym stanie technicznym.

Postępowanie w razie szkody

§19

1. W przypadku powstania szkody Ubezpieczający lub osoba uprawniona do korzystania lub rozporządzania tym pojazdem zobowiązana jest:
  - 1) przedsięwziąć odpowiednie środki w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu w miejscu wypadku,
  - 2) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia rozmiarów szkody. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie wykona obowiązków określonych w niniejszym postanowieniu Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu,
  - 3) nie dokonywać, ani nie dopuścić do dokonania żadnych zmian w uszkodzonym pojeździe przed przeprowadzeniem oględzin przez osobę upoważnioną przez Ubezpieczyciela, chyba że zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia pojazdu po szkodzie albo zmniejszenia jej rozmiaru bądź jest uzasadniona koniecznością kontynuowania bezpiecznej jazdy,
  - 4) niezwłocznie po uzyskaniu informacji o szkodzie, jednak nie później niż w ciągu 7 dni (w przypadku kradzieży nie później niż w ciągu 48 godzin), zawiadomić na piśmie o jej wystąpieniu Ubezpieczyciela (najlepiej jednostkę organizacyjną Ubezpieczyciela, w której zawarto umowę ubezpieczenia). W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w niniejszym postanowieniu Ubezpieczyciel może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeśli naruszenie to przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia,
  - 5) powiadomić Ubezpieczyciela o szkodzie powstałej za granicą RP nie później niż w ciągu trzech dni od daty powrotnego przekroczenia granicy,
  - 6) umożliwić Ubezpieczycielowi dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności i wysokości szkody, zasadności i wysokości roszczenia, udzielić wszelkiej niezbędnej pomocy, jak również udzielić Ubezpieczycielowi potrzebnych w tym celu dodatkowych wyjaśnień i informacji oraz przedstawić dowody i dokumenty, jakie odpowiednio do stanu rzeczy są wymagane (w tym udostępnić pełną dokumentację ubezpieczonego mienia),
  - 7) w razie kolizji z innym pojazdem odnotować, o ile jest to możliwe, dane dotyczące pojazdu, osoby kierującej tym pojazdem, a także numer polisy, nazwę i adres zakładu ubezpieczeń z którym została zawarta umowa obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych,
  - 8) w razie szkody z udziałem zwierząt (domowych lub hodowlanych) w miarę możliwości ustalić dane właściciela i ewentualnie jego ubezpieczyciela w zakresie odpowiedzialności cywilnej,
  - 9) udzielić pomocy Ubezpieczycielowi w uzyskaniu niezbędnych informacji i oświadczeń od osób korzystających z pojazdu przed powstaniem szkody,
  - 10) umożliwić dostęp do pojazdu osobie upoważnionej przez Ubezpieczyciela w celu przeprowadzenia likwidacji szkody,
  - 11) przedłożyć Ubezpieczycielowi rachunek poniesionych strat oraz udzielić pomocy Ubezpieczycielowi w dokonaniu wszelkich ustaleń dotyczących przyczyny i rozmiaru szkody, jak również udostępnić dowody, o ile jest w ich posiadaniu, niezbędne do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz podstaw do wystąpienia z roszczeniem regresowym, a także udzielić w tym celu wszelkiej pomocy i wyjaśnień,

- 12) przedstawić posiadane dowody zakupu/zamontowania elementów wyposażenia podstawowego i/lub dodatkowego, o ile jest ono przedmiotem szkody,
  - 13) przedstawić zaświadczenie wydane przez zakład ubezpieczeń lub Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, potwierdzające uprawnienie do przyznanej zniżki za bezszkodowy przebieg ubezpieczenia, w przypadku gdy taka zniżka została przyznana na podstawie oświadczenia,
  - 14) przeprowadzić dodatkowe badanie techniczne pojazdu po jego naprawie, o którym mowa w art. 81 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602 z późniejszymi zmianami), jeżeli naprawie podlegały:
    - a) elementy nośne pojazdu (podłuznice i belki łączące podłuznicę, szkielet i spawane części nadwozia, a w przypadku samochodu z ramą elementy spawane nadwozia i ramy),
    - b) elementy układu hamulcowego i/lub kierowniczego, mające wpływ na bezpieczeństwo ruchu. Posiadacz pojazdu mechanicznego jest zobowiązany poinformować Ubezpieczyciela o przeprowadzeniu tego badania. Wykonanie w powyższej sytuacji wymaganego okresowego badania technicznego jest tożsame z przeprowadzeniem dodatkowego badania technicznego.
2. Kierujący pojazdem, w ramach posiadanych możliwości, zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić policję, niezależnie od miejsca zdarzenia, o:
- 1) wypadku z ofiarami w ludziach,
  - 2) zdarzeniu z udziałem obcokrajowców,
  - 3) kradzieży pojazdu (wyposażenia),
  - 4) szkodzie powstałej w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo,
  - 5) zdarzeniu, którego wynikiem jest poważne uszkodzenie pojazdu powodujące brak możliwości samodzielnego uczestniczenia w ruchu drogowym.

§20

Właściciel lub osoba uprawniona do korzystania lub rozporządzania pojazdem zobowiązani są niezwłocznie powiadomić Ubezpieczyciela o utracie dokumentów pojazdu lub kluczyków (karty kodowej, sterowników) do pojazdu lub urządzeń służących do uruchomienia zabezpieczeń przeciwkradzieżowych (wymaganych przy zawieraniu umowy ubezpieczenia) i zabezpieczyć pojazd przed kradzieżą z należytą starannością do czasu wymiany zamków lub zmiany kodów zabezpieczających w sterownikach lub kartach kodowych.

Zgłoszenie szkody

§21

1. Zawiadomienie o szkodzie Ubezpieczający/Ubezpieczony może złożyć w dowolnej jednostce organizacyjnej Ubezpieczyciela.
2. W celu umożliwienia ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela Ubezpieczający/Ubezpieczony zobowiązany jest dołączyć poniższe podstawowe dokumenty:
  - 1) wypełniony druk zgłoszenia szkody,
  - 2) posiadane dokumenty potwierdzające okoliczności zdarzenia,
  - 3) dokumenty potwierdzające posiadanie przez kierującego pojazdem wymaganych uprawnień,
  - 4) dokumenty potwierdzające dopuszczenie pojazdu do ruchu.
3. Wykaz podstawowych dokumentów może zostać zmieniony w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 4.
4. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, Ubezpieczyciel w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
5. W przypadku powzięcia przez Ubezpieczyciela nowych informacji mających związek z ustaleniem zasadności zgłaszanych roszczeń lub wysokości odszkodowania, Ubezpieczyciel w terminie 7 dni od daty powzięcia dodatkowych informacji, pisemnie lub drogą elektroniczną informuje Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, jakie dodatkowe dokumenty są potrzebne do ustalenia odszkodowania.

- Na wniosek Ubezpieczyciela, Ubezpieczający zobowiązany jest doręczyć postanowienie o wszczęciu i/lub umorzeniu dochodzenia w sprawie zgłoszonej szkody, bądź odpis prawomocnego wyroku sądowego, o ile dokumenty te są w jego posiadaniu.

Ustalenie odszkodowania. Zasady ogólne

§22

- Ubezpieczyciel zastrzega sobie prawo weryfikacji przedłożonych przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego rachunków, kosztorysów i innych dokumentów związanych z ustaleniem rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania.
- Postępowanie likwidacyjne w zakresie przyczyny powstania i rozmiaru szkody przeprowadza Ubezpieczyciel przy współudziale Ubezpieczającego lub osób przez niego upoważnionych. Koszty związane z ustaleniem przyczyny powstania i rozmiaru szkody każda ze stron ponosi we własnym zakresie.
- W celu ustalenia przyczyny powstania i rozmiaru szkody oraz wysokości odszkodowania, każda ze stron może na własny koszt powołać rzeczoznawcę.
- Ubezpieczający/Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć Ubezpieczycielowi posiadane dokumenty, które Ubezpieczyciel wskazał w piśmie, o którym mowa w §21 ust. 4 i ust. 5.
- Odszkodowanie stanowi kwotę obliczoną zgodnie z postanowieniami §22-25, z uwzględnieniem udziału własnego w szkodzie, w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.
- Jeżeli nie umówiono się inaczej w umowie ubezpieczenia (polisie), wypłacane odszkodowanie nie może być wyższe od poniesionej szkody i od sumy ubezpieczenia.
- Jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej Ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia wyższego od wysokości szkody. Między Ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.
- W razie uszkodzenia pojazdu uwzględniane są koszty naprawy pojazdu wyłącznie w zakresie uszkodzeń określonych w protokole szkody sporządzonym przez Ubezpieczyciela i pozostającym w związku z przedmiotowym zdarzeniem.
- Przy ustalaniu odszkodowania za szkody polegające na uszkodzeniu ogumienia uwzględnia się indywidualny stopień zużycia eksploatacyjnego określony w kalkulacji kosztów naprawy.
- Jeżeli we wniosku o ubezpieczenie nie zadeklarowano, że pojazd będzie kierowany przez osoby w wieku poniżej 28 lat oraz nie uwzględniono zwyżki w składce, a szkodę spowodowała osoba uprawniona do korzystania z pojazdu będąca w wieku poniżej 28 lat, to ustalona wysokość odszkodowania ulega ograniczeniu o 20%, lecz nie mniej niż o 2 000 PLN.
- Postanowienie zawarte w ust. 10 dotyczy wyłącznie szkód powstałych w pojazdach będących własnością osób fizycznych albo użytkowanych przez osoby fizyczne na podstawie umowy kredytu bankowego lub umowy leasingu.

Ustalenie odszkodowania w przypadku szkody całkowitej

§23

- W razie kradzieży pojazdu, Ubezpieczyciel ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu na dzień szkody.
- W razie szkody całkowitej polegającej na uszkodzeniu pojazdu Ubezpieczyciel ustala odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu na dzień szkody pomniejszonej o wartość pozostałości na dzień szkody.
- Wartość pozostałości ustalana jest indywidualnie w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części (zespołów). Wartość ta powinna odpowiadać wartości rynkowej.
- Koszt naprawy pojazdu stanowiący podstawę do określenia szkody całkowitej ustalany jest na podstawie wyceny sporządzonej przez Ubezpieczyciela według zasad zawartych w systemie Eurotax lub Audatex (z uwzględnieniem podatku VAT, jeżeli właściciel pojazdu nie był uprawniony do odliczenia podatku VAT naliczonego przy jego nabyciu), tzn. według:
  - cen części zamiennych i materiałów zawartych w wyżej wymienionych systemach,

- norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu,

- stawki za 1 roboczogodzinę ustalonej przez Ubezpieczyciela w oparciu o średnie stawki za roboczogodzinę stosowane przez Autoryzowane Stacje Obsługi (ASO), obowiązujące na terenie działalności jednostki organizacyjnej Ubezpieczyciela likwidującej szkodę.

- Jeżeli system Eurotax lub Audatex nie zawiera danego modelu i typu pojazdu to do sporządzenia wyceny wymienionej w ust. 4 przyjmuje się model i typ najbardziej zbliżony właściwościami techniczno-eksploatacyjnymi.
- Jeżeli do sporządzenia wyceny wymienionej w ust. 4 nie można zastosować systemu Eurotax lub Audatex, wówczas wysokość szkody należy określić w oparciu o średnie ceny detaliczne części i usług obowiązujące na terenie jednostki organizacyjnej Ubezpieczyciela likwidującej szkodę.
- Odszkodowanie ustalane jest z pomniejszeniem wartości pojazdu o podatek VAT, jeżeli właściciel pojazdu jest uprawniony do odliczenia podatku VAT naliczonego przy nabyciu pojazdu.

Ustalenie odszkodowania w przypadku szkody częściowej

§24

- Jeżeli w umowie ubezpieczenia, dla pojazdów z okresem eksploatacji powyżej 3 lat, przyjęto wariant „wycena”, ustalenie odszkodowania za naprawę pojazdu następuje na podstawie wyceny sporządzonej przez Ubezpieczyciela według zasad zawartych w systemie Eurotax lub Audatex, z zastosowaniem cen usług i części na dzień szkody, według:
  - norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu,
  - stawki za 1 roboczogodzinę ustalonej przez Ubezpieczyciela w oparciu o średnie ceny usług stosowane w regionie na terenie działalności jednostki organizacyjnej Ubezpieczyciela likwidującej szkodę,
  - ceny części zamiennych (zespołów) zakwalifikowanych do wymiany, pochodzących z baz producentów i oficjalnych importerów pojazdów, pomniejszonych w zależności od okresu eksploatacji pojazdu według poniższych wskaźników procentowych:

Okres eksploatacji pojazdu	Procent pomniejszenia
powyżej 3 do 5 lat	30%
powyżej 5 do 8 lat	40%
powyżej 8 lat	50%

- Jeżeli system Eurotax lub Audatex nie zawiera danego modelu i typu pojazdu to do sporządzenia wyceny wymienionej w ust. 1 przyjmuje się model i typ najbardziej zbliżony właściwościami techniczno-eksploatacyjnymi.
- Jeżeli do określenia wysokości szkody w wariantcie „wycena” nie można zastosować systemu Eurotax lub Audatex, wówczas wysokość szkody należy określić w oparciu o średnie ceny detaliczne części i usług obowiązujące na terenie jednostki organizacyjnej Ubezpieczyciela likwidującej szkodę.
- Przy ustalaniu odszkodowania według zasad określonych w wariantcie „wycena” jego wysokość ulega ograniczeniu o 20%.
- Jeżeli w umowie ubezpieczenia przyjęto wariant „warsztat” ustalenie odszkodowania następuje na podstawie uprzednio uzgodnionych z Ubezpieczycielem kosztów i sposobu naprawy w oparciu o normy czasowe, ceny części zamiennych i materiałów, oryginalnych i o porównywalnej jakości, zawartych w systemie Eurotax, a jeżeli system Eurotax nie zawiera danego modelu i typu pojazdu ustalenie odszkodowania następuje w oparciu o system Audatex, a w następnej kolejności o średnie ceny detaliczne części zamiennych i usług stosowanych na terenie jednostki organizacyjnej Ubezpieczyciela likwidującej szkodę, z tym że:
  - jeżeli całkowite koszty naprawy przekraczają wartość ustaloną według zasad określonych w ust. 1 (wariant wycena) ich uwzględnienie przy ustalaniu odszkodowania (w tym również podatku VAT) wymaga udokumentowania poprzez złożenie do akt szkody kompletu oryginałów faktur dotyczących robocizny, części zamiennych i materiałów użytych do naprawy pojazdu,
  - w przypadku udokumentowania fakturami naprawy pojazdu dokonanej bez uprzedniego uzgodnienia z Ubezpieczycielem, wysokość kosztów robocizny podlega weryfikacji do poziomu średnich cen usług naprawczych stosowanych w regionie naprawy

samochodu, oraz cen części zamiennych i materiałów, oryginalnych i o porównywalnej jakości (w tym lakierniczych), maksymalnie do wartości zawartych w systemach Eurotax lub Audatex,

- 3) Ubezpieczyciel ma prawo dokonać oględzin ponaprawczych pojazdu w celu potwierdzenia zgodności pomiędzy technologią naprawy i użytymi częściami zamiennymi wykazanymi w dokumentach potwierdzających koszt naprawy a stanem rzeczywistym. W przypadku stwierdzenia niezgodności odszkodowanie w tej części ustalane jest zgodnie z ust. 1,
- 4) w przypadku braku udokumentowania fakturami naprawy pojazdu lub na wniosek właściciela pojazdu lub osoby przez niego upoważnionej ustalenie odszkodowania może być dokonane według zasad określonych w ust. 1.
6. W odszkodowaniu uwzględniany jest podatek VAT wykazany w fakturach, jeżeli poszkodowany nie posiada uprawnień do odliczenia podatku VAT naliczonego przy zakupie przez niego towarów i usług.

Ustalenie odszkodowania w przypadku szkody powstałej za granicą

§25

1. Jeżeli uszkodzony za granicą pojazd wymaga naprawy w zakresie niezbędnym do kontynuowania bezpiecznej jazdy naprawa dokonuje się po uzgodnieniu z Ubezpieczycielem, chyba, że koszt tej naprawy nie przekracza równowartości 1.000 EURO.
2. Jeśli koszty naprawy, o której mowa w ust. 1, zostały poniesione bezpośrednio przez właściciela pojazdu (poszkodowanego) zwrot tych kosztów następuje w Polsce na podstawie imiennych oryginałów faktur (rachunków).
3. Jeżeli przeprowadzona za granicą naprawa przekracza zakres niezbędny do kontynuowania bezpiecznej jazdy lub wykracza poza upoważnienie udzielone przez Ubezpieczyciela, odszkodowanie w tej części jest ustalane i wypłacane według cen obowiązujących w Polsce, chyba że faktycznie poniesione koszty są niższe.
4. W razie konieczności holowania pojazdu uszkodzonego za granicą RP, koszty holowania lub transportu są zwracane przez Ubezpieczyciela według zasad określonych w §26.
5. Wydatki poniesione w walucie obcej zwracane są w złotych polskich według średniego kursu walut NBP z daty poniesienia wydatków.

Koszty dodatkowe

§26

1. Ubezpieczyciel w granicach sumy ubezpieczenia, zwraca udokumentowane (faktura, rachunek) i uzasadnione okolicznościami danego zdarzenia koszty:
  - 1) przechowywania uszkodzonego pojazdu w okresie nie dłuższym niż do dnia dokonania oględzin i sporządzenia protokołu szkody,
  - 2) holowania lub transportu uszkodzonego pojazdu z miejsca zdarzenia do zakładu naprawczego, najdalej do miejsca zamieszkania właściciela lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu,
  - 3) działań podjętych w celu zapobieżenia zwiększeniu się szkody,
  - 4) dodatkowego badania technicznego, o którym mowa w §19 ust 1, pkt 14.
2. Wysokość kosztów o których mowa w ust.1 pkt. 1 i 2 nie może przekroczyć 10% sumy ubezpieczenia i nie może przekroczyć równowartości 500 EURO.

Wypłata odszkodowania

§27

1. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na podstawie:
  - a) uznania roszczenia w wyniku własnych ustaleń dokonanych w postępowaniu dotyczącym ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania,
  - b) zawartej ugody,
  - c) prawomocnego orzeczenia sądowego.
2. Odszkodowanie może być wypłacone: przelewem, czekiem lub przekazem pocztowym.
3. Odszkodowanie jest wypłacane w terminie 30 dni od daty otrzymania przez Ubezpieczyciela zawiadomienia o powstaniu szkody.
4. Jeżeli w terminie określonym w ust. 3 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela albo

wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania Ubezpieczyciel wypłaca w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o szkodzie.

5. Jeżeli w terminie określonym w ust. 3 Ubezpieczyciel nie wypłaci odszkodowania, zawiadamia pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub części w powyższym terminie.
6. Jeżeli w sprawie zaistniałego zdarzenia zostało wdrożone postępowanie sądowe karne lub cywilne, którego wynik ma istotne znaczenie dla ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela za szkodę, a ustalenia te nie mogą być dokonane samodzielnie w postępowaniu likwidacyjnym, odszkodowanie wypłacane jest w terminie 14 dni od uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w tym postępowaniu.
7. Odszkodowanie wypłacane jest Ubezpieczonemu lub osobie przez niego upoważnionej.
8. Za szkodę powstałą w pojeździe należącym do masy spadkowej odszkodowanie wypłaca się prawnym spadkobiercom właściciela pojazdu.
9. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Ubezpieczyciel informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, w terminie określonym w ust. 3 lub 4, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz poucza o możliwości złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Zarząd Ubezpieczyciela albo dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
10. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony nie zgadza się z decyzją Ubezpieczyciela o odmowie wypłaty odszkodowania lub z wysokością przyznanego odszkodowania, może w terminie 30 dni od daty otrzymania decyzji w sprawie szkody zgłosić na piśmie, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Zarząd Ubezpieczyciela.
11. Poza trybem odwoławczym przewidzianym w ust. 9 i 10 Ubezpieczający, Ubezpieczony może zgłaszać skargi do Rzecznika Ubezpieczonych, jako podmiotu posiadającego ustawowe kompetencje w zakresie ich rozpatrywania.
12. Jeżeli Ubezpieczający/Ubezpieczony nie zgadza się z decyzją Ubezpieczyciela o odmowie wypłaty odszkodowania lub z wysokością przyznanego odszkodowania może dochodzić roszczeń na drodze sądowej, bez zachowania trybu określonego w ust. 10 i 11.

§28

1. Wypłata odszkodowania za kradzież pojazdu następuje po uprzednim:
  - 1) załączeniu do zawiadomienia o szkodzie:
    - a) dowodu rejestracyjnego i karty pojazdu (o ile była ona wydana),
    - b) wszystkich kluczy, kart kodowych, sterowników przeznaczonych do zamykania i uruchamiania pojazdu,
    - c) wszystkich urządzeń przeznaczonych do uruchamiania zabezpieczeń przeciwkradzieżowych – wymaganych przy zawieraniu umowy ubezpieczenia.Powyższych wymagań nie stosuje się w przypadku kradzieży z użyciem przemocy lub groźby natychmiastowego użycia przemocy (rozboju).
  - 2) przekazaniu Ubezpieczycielowi decyzji o wyrejestrowaniu pojazdu,
  - 3) przeniesieniu prawa własności pojazdu na Ubezpieczyciela.
2. Warunkiem wypłaty odszkodowania za kradzież wyposażenia dodatkowego jest przedłożenie dokumentów potwierdzających zakup/zamontowanie wyposażenia.
3. Jeżeli skradziony pojazd został odzyskany po dokonaniu przez Ubezpieczyciela wypłaty odszkodowania, Ubezpieczyciel może ponownie przenieść własność na poszkodowanego na warunkach wzajemnie uzgodnionych.

Roszczenia regresowe

§29

1. Z dniem wypłaty odszkodowania roszczenie Ubezpieczającego/Ubezpiezonego przeciwko osobie trzeciej, odpowiedzialnej za szkodę, przechodzi z mocy prawa na Ubezpieczyciela do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Ubezpieczyciel pokrył tylko część szkody, Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem Ubezpieczyciela.

2. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1, nie przechodzi na Ubezpieczyciela, jeśli sprawcą szkody jest osoba, z którą Ubezpieczający pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, a także osoba uprawniona do korzystania lub rozporządzania tym pojazdem, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.
3. Ubezpieczający/Ubezpieczony obowiązany jest udzielić Ubezpieczycielowi informacji i pomocy, dostarczyć dokumenty, o które Ubezpieczyciel poprosił, a znajdując się one w jego posiadaniu a także umożliwić prowadzenie czynności niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych przeciw osobom trzecim odpowiedzialnym za szkodę.
4. Jeżeli Ubezpieczający/Ubezpieczony skutecznie zrzekł się, w całości lub części, bez zgody Ubezpieczyciela, praw do roszczenia odszkodowawczego, przysługujących mu w stosunku do osoby odpowiedzialnej za szkodę, Ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania odpowiednio w całości lub w części. Jeżeli fakt ten zostanie ujawniony już po wypłacie odszkodowania, Ubezpieczyciel może żądać zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania, w części której Ubezpieczający/Ubezpieczony zrzekł się roszczenia.

Postanowienia końcowe

§30

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia stron, w związku z umową ubezpieczenia powinny być, pod rygorem nieważności, składane na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia lub przesłane listem poleconym. Jeżeli to zostało wcześniej uzgodnione między stronami zawiadomienia i oświadczenia w powyższym zakresie, mogą być przekazywane drogą elektroniczną.
2. Strony są zobowiązane zawiadomić o każdorazowej zmianie siedziby lub adresu, odpowiednio w zależności od tego czy stroną jest osoba fizyczna czy prawna.
3. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego/Ubezpieczonego.
4. Prawem właściwym dla umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie niniejszych owu jest prawo polskie.

§31

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia zostały zatwierdzone uchwałą nr 45/2012 Zarządu InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group z dnia 22.05.2012 r.
2. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia wchodzi w życie z dniem 01.08.2012 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od tego dnia.
3. Z dniem 01.08.2012 r. tracą moc ogólne warunki ubezpieczenia autocasco zatwierdzone uchwałą nr 13/2010 Zarządu InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group z dnia 16.03.2010 r.

Wiceprezes Zarządu

Józef Winiarski

Wiceprezes Zarządu

Zbigniew Mikulski